

Individuálna ochrana osôb

a/ zásady individuálnej ochrany obyvateľstva

Individuálna ochrana obyvateľstva je súborom organizačných, materiálnych a technických opatrení, pripravovaných a vykonávaných s cieľom zabezpečenia dosiahnuteľnej ochrany obyvateľstva.

- ochrana dýchacích ciest sa zabezpečuje hlavne prostriedkami individuálnej ochrany (PIO), doplnkovo improvizovanými prostriedkami ochrany dýchacích ciest,
- ochrana povrchu tela sa zaisťuje vhodným oblečením a použitím odevných doplnkov na ochranu nechránených častí tela / čapice, rukavice, pláštenky a pod./.

Pre plynulé organizačné zabezpečenie výdaja PIO obyvateľstvu, sú zriadené výdajné strediská, personálne obsadenie a materiálne vybavené

Mimoriadna situácia sa upresňuje, odvoláva, prípadne na ďalšom území vyhlasuje na základe rozhodnutia krízového štábu podľa výsledkov monitorovania, rešpektujúc zásadu, že výdaj PIO je možné realizovať len na nekontaminovanom území.

Ochrana členov jednotiek nasadených v ohrozenom priestore pri záchranných prácach (ZP) sa zabezpečuje ochrannými maskami a špeciálnymi ochrannými odevmi (SOO CO).

Právnu úpravu individuálnej ochrany obyvateľstva rieši zákon NR SR c.42/94 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, ktorý v paragrafovom znení vymedzuje úlohy systému civilnej ochrany a práva fyzických osôb na zabezpečenie prostriedkami individuálnej ochrany.

Na účely zabezpečenia PIO sú kategórie osôb rozdelené nasledovne :

- deti do 18 mesiacov
- deti od 18 mesiacov do 6 rokov
- školopovinné deti
- dospelí

PIO tvoria typizované prostriedky ochrany dýchacích ciest a očí, /detské ochranné vaky pre deti do 18 mesiacov, detské ochranné kazajky a detské ochranné masky pre deti od 18 mesiacov, do 15 rokov a ochranné masky pre dospelých/. K typizovaným prostriedkom na ochranu dýchacích ciest a očí patria aj ochranné rúška.

b/ prostriedky improvizovanej ochrany alebo prostriedky individuálnej ochrany

Na základe slovenských právnych predpisov, štát disponuje materiálom CO, t.j. aj prostriedkami individuálnej ochrany a pre obyvateľstvo v súčasnej dobe nie je počítané s výdajom prostriedkov individuálnej ochrany v prípade havárie nebezpečných chemických látok. To platí pre prostriedky individuálnej ochrany dýchacích ciest proti účinkom nebezpečnej chemickej látky v prípade ich úniku pri havárii v mieri. Vychádza to zo skutočnosti, že súčasné prostriedky individuálnej ochrany v skladoch CO boli konštruované a určené pre prípad vojnového stavu. Každý, kto sa cíti ohrozený, si prostriedky individuálnej ochrany môže kúpiť v špecializovaných predajniach. Ide predovšetkým o ochranné masky a ochranné filtre. Ochranné filtre je potrebné zvoliť podľa druhu nebezpečnej chemickej látky. Na trhu sú k dispozícii tiež univerzálne ochranné filtre. Ak nie sú prostriedky individuálnej ochrany k dispozícii, je nevyhnutné použiť **prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest**, resp. povrchu tela.

Základnými pomôckami k tomu sú: sáčok z plastickej hmoty, tkaniny zo sacieho a priedušného materiálu, pitná voda, zažívacia sóda, kyselina citrónová alebo stolný ocot. Pokiaľ ide o prostriedky ochrany povrchu tela, je vhodné použiť pre ochranu hlavy čiapku, klobúk, šál, kuklu tak, aby vlasy boli zakryté a pokrývka chránila tiež čelo, uši a krk. K ochrane celého tela sú vhodné pláštenky a odevy do dažďa a gumové čizmy alebo iná vhodná obuv, ďalej tiež rukavice (gumové, kožené).

Postup improvizovanej ochrany dýchacích ciest je nasledujúci:

Tkanina (najlepšie froté) sa namočí do roztoku pripraveného z pitnej vody a zažívacej sódy pre prípad nebezpečnej chemickej látky kyslej povahy, pre prípad úniku amoniaku sa použije kyselina citrónová, resp. kuchynský ocot (na 1 liter vody dve polievkové lyžice zažívacej sódy, resp. octu alebo jednu polievkovou lyžicu kyseliny citrónovej). V núdzovom prípade je možné použiť len pitnú vodu, pretože veľká časť nebezpečných chemických látok je aspoň čiastočne rozpustná vo vode.

Pri návrate zo zamoreného prostredia je potrebné odložiť všetok vrchný odev do igelitového vreca a dôkladne zaviazať. Pokiaľ je to možné, je potrebné sa dôkladne osprchovať, otrieť do sucha a obliecť sa do čistého, nezamoreného odevu.